87.
13

COLLEGII FEUDALIS

DISPUTATIO XIII.

DE FEVDIS NON PROPRIIS.

Quam

M. D. C. E. A.

PRÆSIDE AMPLISSIMO CLARISSIMOQVE VIRO, DOMINO THOMA FRANZIO, *IC, Feudaliumq́ conſuetud. in Almâ VVitebergenſi Profeſſore publico defendendam proponit;*

MARTINUS IEMNICIUS, Myſnenſis,

XVI. Decembr.

WITEBERGÆ,
Typis M. Georgij Mullerj,
Anno M. D. XCVI.

TAM SVA QVAM AVITA NOBILITATE, ERUDITIONIS LAUde, & virtutum ſplendore commendatiſſimis juvenibus,

CHRISTIANO MÖNCHAVEN, IN NASSAV ET SEGER, ANTONIO NAZMER, IN Gutzmin & Riſtau,	*EQVITIBVS Tomeranis,*
CHILIANO GOLTSTEIN, Patricio Saxobalenſi in Paſſendorff,	

Συζήτησιν hanc, de feudis nón proprijs, Honoris, Amoris, & amicitiæ τεκμήριον. *P.*

Reſpondens.

CONTINVATIO.

Feudum à qualitatibus adiunctis dividitur in proprium, & non proprium. (a) Hactenus de proprijs diſquiſitum eſt, ſequitur, ut de non proprijs, in συζητήσεως hujus theſibus breviter diſpiciamus. Recto enim benè cognito, facilis eſt obliqui dijudicatio. (b)

(a) *§ fi. de his qui feud. dare poſſ. c. Vnico. de conſuet. rectè feudi. Alvar. in prælud. feud. n. 23. Zas in Epit. feudali de feudis degenerantibus. Roſenthal. c. 2. concl. 27. & ſeq. Vultejus lib. 1. feud. c. 8. n. 38. fol. 340. Dominus Franzius in principio præl. ſuarum in conſuet. feud.*

(b) *VVeſenb. de feudis c. 2. n. 10. Phil. Mel. in Dialect. ſuis lib. 4. fol. 342. Titelm. in præf. lib. 6. ſuæ Dialect. de Elenchis Sophiſt.*

THESIS PRIMA.

Est autem feudum non proprium ſive degenerans quod propriam feudi naturam non habet, ſed in feudi naturalibus mutatum vel alteratum eſt.

c. 1. de feudo non habente propr. feud. naturam. § fi. de his qui feudum dare poſſ. c. 1. de feudis improprijs VVeſenb. d. c. 2. n. 10. Borch. c. 4. de feudis n. 29. Schrad. p. 2. c. 3. n. 2. Vultejus lib. 1. feud. c. 8. n. 38. Dominus Franzius d. loco.

II.

Alterantur vel mutantur naturales feudorum propriorum qualitates, vel juris feudalis diſpoſitione: (a) vel pacto & conventione. Et efficitur feudum non proprium, ſi vel ab uno à propriorum feudorum qualitatibus, quas in genere habent, diſceſſum fuerit.

(a) *c. 1. de feudo Guard. & Gaſt. c. 1. de feudis habitationum c. 1. quis dicatur Dux. ipſâ juris feudalis diſpoſitione, quia feudalis conſuetudo, quædam feuda perpetua eſſe noluit, ut ſunt feu-*

da Guardiæ, Gaſtaldiæ, cameræ, cavenæ &c. ideo etiam ἀνώμαλα *feuda nuncupantur.*

ζήτημα I.

Quid ſi ab horum feudorum degenerantium qualitatibus naturalibus pacto vel conventione nonnihil recedatur? Quatenus ad communem feudorum naturam accedunt, eatenus propria ejuſmodi feudi fieri dicendum erit. Poſſe verò feuda temporalia pacto fieri perpetua, comprobatur. c. Vnico de feudis habitationum, ibi, niſi ſpecialiter actum ſit.

c. Vnico de feud. Guard. & Guaſt. ibi, niſi ad certum tempus c. Vn. de feud. impropriam nat. hab. Vult. lib. 1. feud. c. 8. n. 38. fol. 342.

ζήτημα II.

An feuda Soldatæ à feudis cameræ ſive cavenæ diſcriminentur, quæritur? Videbimus, ajunt quidam, (a) quidam negant. Aliquam tamen differentiam (illa licet magna non ſit) conſtituentibus aſtipulabimur, propter expreſſum juris feudiſtici textum. (b)

(a) *Borch. de feudis c. 4. n. 30.*

(b) *c. 1. quis dicatur Dux. Alvar. in d. c. quis dic. dux. n. 2. Thomas de Marinis tit. 16. Belviſo lib. 2. c. 29. Roſenth. c. 2. concl. 30. Vult. feud. lib. 1. d. c. 8. n. 15. fol. 289. Feuda enim cameræ & cavenæ, ob præſtitum ſervitium, ex camera ſive ærario Domini certâ quantitate, ſive ex canua, hoc eſt, ex penuario vini & frumenti percipiuntur. Soldata verò, eſt quidem præſtatio annua, ſed gratuita, & quæ præcipuè nobilibus ad paupertatem redactis ſolita erat dari atteſtante Gothofredo in d. c. quis dicatur dux.*

ζήτημα III.

Num hujuſmodi feuda cameræ cavenæ, &c. ſint feuda abſolutè non propria Vlterius hic diſquiritur? dicemus & contradicemus, conſideratione ſed diverſâ: Reſpectu naturæ feudorũ generalis, quâ debent eſſe perpetua, non propria illa aſſeremus: Reſpectu verò ſui ipſius propria eadem cum Vultejo dicemus, Quoniam hanc, & non aliam qualitatem ſive naturam à conſuetudine feudali acceperunt.

c. un. de feud. Guard. & Guaſt. c. un. § ſimiliter 4. ſi de Inveſt. feud. controv. fuerit, c. un. in fi. de contentione inter Dominum & fidelem c. un. de pign. dato feudo. Vult. lib. 1. feud. d. c. 8. n. 38. fol. 343.

Feudum

Feudum ergò non proprium ſive degenerans primum erit, quod ſine inveſtitura conceditur, quod fit, quando Vaſallus, volente domino, omnibus alijs ſolemnitatibus omiſsis, corporalē rei poſſeſsionem occupat. (*a*) Forma enim in feudo hujuſmodi nonnihil alteratur, quæ in petitione Inveſtituræ, Inveſtiturâ ipsâ, & fidelitatis præſtatione conſiſtit. (*b*) Vel potius in ſolâ fidelitate, quæ anima feudi rectè appellatur, cum ſine eâ, nec beneficium nec feudum tale acquiratur, aut conſervetur.

(a) *c. un. de feudi cognitione c. un. in pr. quid ſit Inveſtitura. c. un. per quos fiat inveſt. c. un. quid præcedere debet. c. un. de Inveſt. de re alien. facta c. un. de Inveſt. alien. benef. Alvar. in § Inſuper. 2. de prob. feud. alien. per Fred. Dyn. c. 1. de R. I. in 6. Iaſ. præl. feud. n. 12. Curt. Iunior. de feud. p. 2. q. 4. n. 14. Bart. conſ. 127. n. 9. vol. 3. Zaſ. p. 6. n. 5 6. & 27. Mozius de ſubſt. feud. n. 33. Gozad. conſ. 8. n. 21. & ſeq. Grat. conſ. 9. n. 113. Menoch. conſ. 1. n. 21. vol. 1. Duar. de feudis c. 7. n. 12. Hartm. pract. obſ. tit. de feud. obſ. 7.*

(b) *d. c. Vnico feudi cogn. c. 1. § fi. per quos fiat Inveſt. c. quid præced. debet Inveſtitura vel fidelitas. c. un. de nova forma fidelitatis c. un. de conſuet. rectè feudi. Zaſ. p. 12. n. 38. Moz. de diviſ. feudi n. 39. & 77. Dominus Franzius in præl. ſuis in conſuet. feud.*

Quid de illo feudo, cujus nec inveſtitura probatur, neq; de aliqua duntaxat concedentis voluntate docetur? Feudum hoc neq; proprium, neq; non proprium cenſemus. Nam feudum ſive rectum, ſive non rectum, per Inveſtituram conſtituatur neceſſum eſt: Illâ vel propriâ vel abuſivâ. (*a*) Petitione autem renovandæ Inveſtituræ, & renovatione ipsâ, per conventionem remiſsis, feudum non proprium definiemus.

(a) *Gozad. d. conſil. 8. n. 21. Grat. conſil. 9. n. 113. Vol. 2. Pariſius conſ. 25. n. 5. vol. 1. Menoch. conſ. 252. n. 7. & conſ. 255. n. 9.*

(b) *Zaſ. p. Vlt. epit. feud. n. 38. Borch. de feud. c. 4. n. 34. VVeſenb. d. c. 2. n. 10. Vult. feud. lib. 1. c. 8. n. 41. fol. 345.*

V.

Feudis non proprijs porrò annumeramus & illud, quod conceditur, juramento fidelitatis non præſtito. (*a*) Quamvis enim

fides neq; directò, neq; obliquè Vaſallo poſsit remitti, remitti tamen poteſt Iuramentum fidelitatis, (b) quô remiſsô, Vaſallus nihilominus eſt ad omnia, quæ Iuramento fidelitatis continentur, domino obligatus. (c) Nec immerito talis conventio de juramenti remiſsione toleratur. Sunt enim multi numinis divinâ metu, ad uſq; ſuperſtitionem timidi. Etſi quoq;, experientiâ aſtipulante, plurimi contemptu religionis ad jurandum reperiantur facillimi. (d)

(a) *c. 1. in fin. per quos fiat Inveſt. c. un. de fidelitate; c. 1. in fin. principij, quæ fuit prima cauſa benef. am.*

(b) *Laudenſis c. 1. n. 15. In quibus: cauſis feud. Pariſius de Redintegr. feud. c. 8. n. 20. (ſolet autem Iuramentum fidelitatis remitti in feudis modici momenti) Bl. in c. Inter dilectos. de fide inſtr. Iaſ. in præl. feud. n. 115. & 116. cum ſeq. Zaſ. p. 12. n. 34. Moz. de diviſ. feudi n. 76. Menoch. conſ. 391. n. 35. vol. 4. Schrad. parte 2. c. 4. n. 18. Vaſallo, licet domino & ſucceſſoribus ejus fidelitatem juraverit, ſuadetur tamen petitio renovandæ Inveſtituræ. A præſtatione verò novi Iuramenti ſucceſſoribus eiſdem, immunis eſt.*

(c) *Thom. de Marinis tit. 16. n. 7. c. un. ibi, ſunt enim quædam feuda. Quæ fuit prima cauſa benef. amittendi Borch. de feudis c. 1. n. 21.*

(d) *L. quæ ſub conditione 8. § 1. ff. de condit. Inſtit. L. ſi à milite 29. § 2. ff. de teſtam. militis L. ſi quis inquilinos 112. § fi. de leg. 1. L. non dubitamus 20. ff. de cond. & demonſt. Cujac. 5. obſ. 1.*

ζήτημα

An feudum concedi poſsit, ut dominium utile unà cum directo apud concedentem maneat, & feudum nihilominus ſit non proprium diſquiritur? Poſt alios affirmat Duarenus, (a) nos negabimus. Nec etiam putamus hoc modo feudum non proprium conſtitui poſſe, dominio nimirũ utrôq; à dante in accipientem tranſlato, retenta licet fide, quod tamen aſſerunt, non pauci. (b)

(a) *c. 2. n. 8. de feudis.*

(b) *Iaſ. in præl. feud. Bl. L. 3. in fin. C. ſi plures unâ ſententiâ Socinus. conſ. 76. n. 45. Vol. 1. Zaſ. p. 12 n. 33. VVeſenb. d. c. 2 n. 10. Duar. d. c. 2. n. 8. Vult. ſæpè dicto c. 8. n. 40. fol. 344.*

Feudum

VI.

Feudum non proprium & hoc cenſemus, quod fæminis conceditur, & omne illud in quo de fæmineâ ſucceſsione convenit. *c. un. de feudo famina c. un. de beneficio frat. Zaz. p. 12. n. 29. Burſat. conſ. 49. n. 66. VVeſ. d. c. 2. n. 10. Borcb. c. 4. n. 28. de feudis. Vult. de feudis. lib. 1. c. 8. n. 23. fol. 345.*

ζήτημα

De feudo emptitio quid? Graviſsimè inter feudiſtas de eo controvertitur, feudum emptum ſit ne improprium? Et poſt communem affirmativam, cui Vnicus Sonsbecius contrariatur, celeberrimus Vultejus, ipſius quoq; Sonsbecij fundamenta deſtruere, ejusdemq; argumenta diluere eruditiſsimè collaboravit, (*a*) cujus judicio ſalvo, cum domino præſide præceptore, pro negativæ defenſione, reſpondebo. (*b*)

(a) *d. c. 8. n. 45. fol. 349.*

(b) *c. un. de feudo dato in vicen. L. commiſſoria reprob. L. Titius 3 in fin. ff. de obſ. parent. & patr. præſtandis Dominus Franz. in prælect. ſuis. in conſuet. feud. nihil eſt quod regeris ex diſp. praeced. 5. th. 3. lit. d. ibi inter diſputandum negativa obtinebat.*

VII.

Hinc quoq; inficiabimur, ejuſmodi tenore feudum non proprium concedi, quod quidem non emitur, ita tamen conſtituitur, ut eo quotannis, domino aliqua penſio præſtetur. Sed hoc modo effici contractum cenſualem, ſtatuemus, (*a*) multi licet contendant, hîc iniri contractum Emphyteuticum, (qui à cenſuali differt, quod cenſualis non tribuat jus commiſsi propter penſionem triennio, aut ſi Eccleſiæ exſolvatur biennio, non ſolutam. *Mynſ. § adeò Inſt. locati n. 10.*) aut aliquem alium contractum innominatum. (*b*)

(a) *Afflict. deciſion. 129. n. 4. Capit. deciſ. 103.*

(b) *Schenck. in c. 1. § inprimis penult. In quibus cauſis. Iaſ. prælud. feud. n. 62. Bal. in L. liberti 10. n. 36. C. de operis libert. idem in L. cum falſa 5. C. de Iuris & facti ign. Alex. L. Vtrum 3. ff. de V. O.*

VIII.

Ad feuda non propria etiam hoc aſſumimus in quo ſervitium præſtatur reale.

Curt. Iun. de feudis p. 6. q. 6. Bl. in Auth, ſi quis rulnas C. de S S. Eccleſijs. Alex. conſ. 10. vol. 5. Pariſ. conſ. 4. n. 13. & conſ. 12. n. 20. & ſeq. vol. 1. Burſatus prolixius in conſ. 127. n. 18. Mozius quidem de diviſ. feudi n. 36. autumat contractum effici innominatum, feudo ſub præſtatione realis ſervitij conceſſo. Idem tamen aliter & rectius docuit de Subſt. feudi n. 27. nimirum hoc tenore, feudum non proprium concedi.

IX.

Inter feuda non propria præterea referimus & feudum quod liberum eſt ab omnibus oneribus, ab omnibus ſervitijs exemptum & ad fœminas ideo tranſitorium, atq; Francum feudum nominatur. (a) Quod quamvis ſit contra naturam feudorum, tamen non eſt contra eorum ſubſtantiam. Hinc habemus ἐπόμενον, ſi dominus fidelem ſuum ab omnibus liberet ſervitij oneribus, feudum non extingui. In talium autem feudorum conſtitutione duo requiruntur: prius ut dicatur eſſe liberum; poſterius quod ex priore ſubſequitur, ut ad nulla teneatur ſervitia. (b)

(a) *Borch. d. c. 4. n. 32. Zebrad. c. 4. n. 6. Menoch. conſ. 181. n. 83. Vol. 2. idem conſ. 400. n. 21. Vol. 5. Alex. conſ. 30. n. 20. Vol. 1. Natta. conſ. 600. n. 8. Vol. 3. Oldr. conſ. 34. Caſtrenſis conſ. 312. Vol. 1. Iaſ. conſ. 57. Vol. 1. Br. conſ. 4. n. 8.*

(b) *Alvar. in 2. diviſ. feud. Borch. in. 5. diviſ. feud. Rebuff. in 14. Bal. in 18. idem in c. inter dilectos de fid. Inſtrum. Clarus in § feud. q. 12. Camerarius in c. Imperialem fol. 35. Thom. de Marinis tit. 17. n. 8. Roſenth. c. 2. concl. 33. Vult. lib. 1. de feud. c. 8. n. 50. fol. 353.*

X.

Tandem feudum non proprium & hoc tenore conſtitui arbitramur, quo conceditur alicui, ut ipſi, cui conceſſum eſt, ipſiusq; heredibus, & cui dederint habere liceat. (a) Heredis appellationem ſecundum materiam feudalem accipimus, juxta vulgarem: verba cujusq; diſpoſitionis excipi debere, ſecundũ ſubjectam materiam, & ſequi naturam contractus de quo fiunt. Verba enim rebus inſerviunt, & non è contrario, (b) idq; maximè in feudorum conceſsione & Inveſtituris. (b) Adeò ut verba

ba ex natura feudi, contra propriam ſignificationem ſæpè veniant potius, quàm ut feudi naturæ derogetur. *(b)* Hinc verba in Inveſtituris pro ſe & heredibus ſuis intelliguntur de heredibus maſculis feudalibus. *(e)*

(a) *Moz. de feudi diviſ. n. 38. Schrad. d. c. 4. n. 62.*

(b) *L. ſciendum c. ff. de V S.*

(c) *Bl. in cap. Conradi, Belviſ. Alvar. Præp. c. un. § fin. quid ſit inveſtitura. Decius conſ. 193. n. 5.*

(d) *c. un. § fin. de ſucceſ. feudi.*

(e) *Vult. lib. 1. de feudis d. c. 8. n. 27. fol. 310.*

XI.

Generatim circa feuda hæc non propria obſervandum erit, quod in omnibus ceu feuda propria regulari debeant, illis ſolummodo exceptis, in quibus aliquid de propriorum feudorum natura alteratum eſt.

c. un. de feudo non hab. prop. feud. naturam. c. un. de feudis impropriis Curt. p. 6. q. 6. Hannet. de feudis lib. 4. c. ult. Zaz. p. 12. n. 14. Sonsb. p. 4. & 5. Clarus in § feud. q. 16. n. 2. Iaſ. conſ. 117. columna 4. & ſeq. lib. 4. Roland. à Valle conſ. 2. n. 135. Vol 1. & conſ. 50. n. 15. Vol. 3. Idem conſ. 1. n. 12. Vol. 4. Nam diſpoſitio limitata juxta vulgarem, limitatum producit effectum L. 16. ff. de acq. rerum dominio arg. L. 1. § 1. ff. de periculo & com. rei ven. Borch. de feudis c. 4. num. Vlt. in fin.

XII.

Cæterum de feudo mixto, quod in hoc ſolum alteratum intelligitur, quod ſuccedens heres eſſe debeat, in reliquis naturam feudi ex pacto & providentia retinet, hic obiter ſaltem fiet diſpectio.

Menoch. conſ. 968. n. 7. & ſeq. Vult. de feudis lib. 1. d. c. 8. n. 30. fol. 315.

XIII.

Mixtum autem feudum appellatum eſt, quia habet aliquid de feudo hereditario, aliquid de feudo ex pacto & providentia, & conceditur Vaſallo pro ſe, filijs, & heredibus.

Clarus § feud. q. 9. Pinell. l. 1. C. de bono matrim. p. 3. n. 88. Borch. c. 4. n. 10. Frecc. de ſubeo feud. lib. 3. art. 15. Decius conſ. 445. n. 8. Socin. conſ. 114. n. 14. Vol. 2. Burſ. conſ. 91. n. 13. lib. 1. ideo etiam mixtum dici exiſtimant, quod non perinde ut mere hereditarium ad heredes etiam extraneos, ſed ad deſcen-

dentes tantùm maſculos tamen tranſeat. Grat. conſ. 4. vol. 1. Graveta conſ. 256. n. 31. Piſt. q. 1. n. 47.

XIV.

Feudum nec heredum nec aliorum mentione factâ, receptũ, hoc nempe tenore: Titius accepit feudum Tuſculanum à Sempronio, Vniforme dicunt, (*a*) Quod tamen ejusdem naturæ eſſe volunt cum feudo mixto. In dubio verò feudum ex pacto & providentia multi præſumunt, plures hereditarium. (*b*)

(a) *c. un. de duob. fr. à cap. Inveſt. Iſern. c. 1 n. 9. de alien. feud. Belv. c. un. in fin. de eo qui ſibi aut heredibus. Afflict. in prælud. feud. n. 99 Curt. Iun. conſ. 3 n. 4. Brun. conſ. 8. n. 14. Roſenth. c. 2 concl. 34. Socin. Iun. conſ. 105. n. 34.*

(b) *Iſern. in c. un. § & ſi libellus. de alien. feud. paterni Ardiz. § item quæritur de ſucceſ. feud. Camer. § præterea fol. 792. de prob. feud. alien. per Fred.*

XV.

Hinc feudum ſuſceptum pro ſe, & heredibus ex ſuo corpore legitimè deſcendentibus, perhibent hereditarium, ut & acceptum pro ſe & heredibus maſculis. Item pro ſe & heredibus legitimis.

Clarus in § feudum. q. 9. c. 8. Pariſ. conſ 4. n. 27. lib. 1. Thom. de Marinis. tit. 5. n. 20. & 27. quod tamen alij feudum, ex pacto & providentia dicunt. Rol. à Valle. conſ. 27. vol. 1. idem conſ. 21. & conſ. 55. vol. 3. priorum ſententiam communiorem Roſenth. & Vult dictis locis teſtantur.

XVI.

Stante conceſsione pro ſe & liberis, vel heredibus ex corpore deſcendentibus, dubitatum fuit, cujusnam naturæ feudum hoc eſſet? Feudum hoc ex pacto & providentia reliquerunt,

Thom. de Marinis tit. 5. n. 20. Aſſl. c. un. de eo qui ſibi Roſenth. c. 2. concl. 24. & concl. 26. Adycientes, in tali feudo deſcendentes non ſuccedere niſi ſint heredes quoq; ultimo defuncto.

XVII.

Vocem feudi ex pacto & providentia commentitiam perſtrinxit Thomas, (*a*) & in ſcholâ feudali minus neceſſariâ. Nos terminum hunc cum Piſtorio, (*b*) & Camerario, (*c*) utpote à maxima interpretum parte utiliter uſurpatum, & in toto receptũ retinemus.

(a) de